

2017-05-30

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NTN 2017/202

Natur- och trafiknämnden

Cykelvårdsstation

Politikerinitiativ den 25 april 2017 av Per Chrisander (Miljöpartiet)

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden avslår politikerinitiativet och hänvisar till att arbeta för att cykeltvättar och servicestationer anläggs i anslutning till de cykelgarage som planeras i samband med tunnelbanans utbyggnad.

Sammanfattning

Per Chrisander (Mp) yrkar att en centralt belägen cykelvårdsstation ska finnas i Nacka. På en cykelvårdsstation ska det vara möjligt att spola av, blåsa rent och torka cykeln samt pumpa däcken. En kommunal cykelvårdsstation öppnade nyligen i Uppsala.

Enheten för planering och tillstånd instämmer att en kommunal cykelvårdstation kan vara ett sätt att främja cyklingen i Nacka. Ambitionsnivån för cykelvårdsstationen och placeringen av den samma har betydelsen för hur den kommer kunna användas men även för kostnaden. Material och eventuell byggnad är en betydande del av kostnaden men därtill tillkommer även stora kostnadsposter för dragning av el och vatten samt installation av oljeavskiljare med mera. Bedömningen är att en enklare typ av cykelvårdstation i dagsläget skulle kunna anläggas för cirka 1 mkr och därtill kommer årlig driftskostnad. Osäkerheten kring den uppskattade kostnaden är stor eftersom läge och ambitionsnivå är avgörande. Enhetens bedömning är att det är mer lämpligt att avvakta och istället anlägga cykeltvätt och cykelservicestationer i samband med de nya cykelgarage som planeras i samband med tunnelbanans utbyggnad.

Förslagen i politikerinitiativet

Per Chrisander (Mp) yrkar att en cykelvårdsstation ska finnas i Nacka och att stationen förhoppningsvis senare kan utvecklas till ett cykelkök. På en cykelvårdsstation ska det vara möjligt att spola av cykeln med vatten, blåsa rent med tryckluft, torka med varmluft och pumpa däcken. På ett cykelkök kan man därutöver reparera sina cyklar. I Uppsala öppnade kommunen nyligen en cykelvårdsstation och cykelkök återfinns bland annat i Bagarmossen, Solna, Malmö, Göteborg och Lund.

Per Chrisander yrkar även att cykelvårdsstationen placeras centralt, där den kan nås av flest cyklister utan onödiga omvägar.

Enhetens utredning och bedömning

En cykelvårdsstation är ett sätt att främja cyklingen och få fler att cykla. Framför allt ger det en god service till cyklister. Att hitta lämpliga platser att göra rent cykeln och genomföra enklare reparationer är en brist som ofta lyfts av Nackas cyklister. Under vintertid upplevs behovet som störst eftersom cyklar generellt blir smutsigare av snö och salt (resultat från vintercyklistprojektet).

Uppsala kommun öppnade tidigare under året en cykelvårdsstation där cyklister gratis kan tvätta av sina cyklar. Det finns även varmluft för torkning samt tryckluft för att blåsa av smuts och fylla på däck, se exempelbild. Eftersom cykelvårdstationen är relativt ny så är det svårt att säga hur den används och fungerar. Kostnaden för cykelvårdsstationen var cirka 1 mnkr. Kostnader för dragning av el och vatten var en betydande del av kostnaden men även kostnad för exempelvis oljeavskiljare.

I Malmö finns en liknande station, se exempelbild. Här finns inte samma torkningsmöjligheter men istället en del verktyg och möjligheter att hänga upp sin cykel, se bild.

Exempel från Uppsala

Exempel från Malmö stad

Var en cykelvårdsstation ska placeras behöver undersökas närmare. I anslutning till ett av de stora cykelstråken och/eller anslutning till en lokal målpunkt är eftersträvansvärt. Sedan måste beaktning tas till var det är rimligt att få tillgång till vatten och el. Det finns en stor osäkerhet kring anläggningskostnaderna då lokaliseringen och ambitionsnivån har stor betydelse. Kostnader för exempelvis el och vatten kan variera men även om det ska vara en vägg eller en byggnad. I samband med att tunnelbanan byggs ut planeras nya cykelgarage i anslutning till stationerna. Dessa kan bli naturliga platser för att ha cykeltvättar och servicestationer. Därför är enhetens rekommendation i dagsläget att avvakta ett anläggande av en cykelvårdsstation och istället satsa på liknande funktioner i vid framtidens tunnelbanestationer.

Cykelkök återfinns idag i en rad olika städer i Sverige. Dessa drivs framför allt av ideella föreningar och fungerar som en typ av gör-det-själv-verkstad för alla som behöver laga eller serva sin cykel. Ett cykelkök skulle vara ett välkommet inslag i Nacka men det krävs samtidigt intresserade som vill engagera sig och driva ett cykelkök.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

En cykelvårdsstation, beroende på ambitionsnivå, innebär uppskattningsvis en investeringskostnad på minst 1 mkr. Därtill tillkommer årliga driftskostnader.

Konsekvenser för barn

En cykelvårdsstation kan ha positiva effekter för att främja cykling bland unga.

Mikael Ranhagen
Enhetschef
Enheten för planering och tillstånd

Kristofer Rogers
Trafikplanerare
Enheten för planering och tillstånd